

BÜLTEN

13 Mart 2026

ANONİM ŞİRKETLERDE AYNI SERMAYE

Türk Ticaret Kanunu (“TTK”, “Kanun”), ticaret şirketlerine sermaye olarak konulabilecek değerlere ve bunların hangi usuller çerçevesinde şirkete kazandırılacağına ilişkin ayrıntılı hükümler öngörmektedir. Özellikle aynı sermayeye ilişkin hükümler; sermayenin korunması temel ilkesi kapsamında hangi varlıkların şirkete sermaye olarak konulabileceğini ve bunun prosedürünü düzenler.

1. Ticaret Şirketlerinde Sermaye Kavramı ve Türleri

TTK m. 127 uyarınca; para, alacak ve kıymetli evrakın yanı sıra taşınır, taşınmazlar, fikri mülkiyet hakları, ticari işletmeler ve nakden değerlendirilebilen diğer devredilebilir varlıklar ticaret şirketlerine sermaye olarak getirilebilir.

Nakdi sermaye ile kastedilen para olup aynı sermaye ise para dışında Kanunen şirkete sermaye olarak getirilebilecek tüm malvarlığı haklarını kapsar.

2. Aynı Sermaye Olarak Getirilebilecek Varlıklar Nelerdir?

TTK m. 342 uyarınca; üzerlerinde bir sınırlı aynı hak, haciz ve tedbir bulunmayan, nakden değerlendirilebilen ve devrolunabilen malvarlığı unsurları aynı sermaye olarak şirkete getirilebilir.

Bu kapsamda; taşınmazlar ve taşınır, fikri mülkiyet hakları, ticari işletmeler gibi devrolunabilen haklar aynı sermaye olarak şirkete konulabilir. Ancak; kişisel emek, hizmet edimleri, ticari itibar ve vadesi gelmemiş alacaklar anonim şirketlerde sermaye olarak kabul edilmez.

Kanun’un, sermaye olarak getirilecek malvarlığı unsurlarında şirketin tasarrufunu kısıtlayabilecek herhangi bir sınırlı aynı hak, haciz veya tedbir olmamasını şart olarak düzenlemesi ve ancak vadesi gelmiş alacakların sermaye olarak kabul edilebilecek olması sermayenin korunması ilkesinin bir sonucudur.

3. Anonim Şirketlerde Aynı Sermaye Konulması Prosedürü

TTK m. 343 uyarınca; öncelikle aynı sermaye olarak konulacak malvarlığı unsurunun değerinin belirlenmesi için, kurulacak şirketin merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinde dava açılır. Bu davada, mahkeme tarafından atanacak bilirkişiler eliyle aynı sermaye olarak konulacak malvarlığı unsurunun değeri tespit edilir. Eski Ticaret Kanunu'nun aksine değer tespitinin mahkeme tarafından atanacak bağımsız bilirkişiler yoluyla yapılmasına ilişkin bu hüküm de sermayenin korunması ilkesinin bir görünümüdür.

Aynı sermayenin mahkemece değerlemesi yapıldıktan sonra; aynı sermaye taşınmaz ise tapuda, fikri mülkiyet hakkı ile diğer değerler bakımından ise özel sicillerinde, aynı sermaye taahhüdüne ilişkin şerh verilir. TTK m.128 uyarınca taşınırın ise güvenilir bir kişiye tevdi edilmesi gerekecektir.

Esas sözleşmenin ticaret sicil memuru huzurunda imzalanması ile ticaret sicili tarafından ilgili sicillere re'sen ve hemen bildirim yapılır; böylece şirkete aynı sermaye konulmuş olur.

TTK m. 128 uyarınca şirket, tüzel kişilik kazandığı andan itibaren aynı sermaye olarak konulan taşınır ile paradan başka ekonomik değerler üzerinde malik sıfatıyla tasarruf edebilir. Aynı sermaye olarak bir taşınmaz veya taşınmaza ilişkin bir aynı hakkın getirildiği durumda ise şirketin bu taşınmaza ilişkin tasarrufta bulunabilmesi ancak tapuda şirket adına tescilin yapılması ile söz konusu olur.

4. Değerleme Raporu ve İtiraz Mekanizması

Asliye Ticaret Mahkemesi tarafından atanacak bilirkişilerin hazırlayacakları değerlendirme raporunda aynı sermayenin değerinin gösterilmesi tek başına yeterli değildir. Ayrıca; kullanılan değerlendirme yöntemi, bu yöntemin neden uygun yöntem olduğu, aynı sermayenin Kanun'da aynı sermaye için aranan şartları taşıyıp taşımadığı, aynı sermayeye karşılık gelecek pay miktarı ile parasal karşılığı gerekçeli olarak detaylı bir şekilde açıklanmalıdır.

Rapora karşı kural olarak kurucular ve tüm menfaat sahipleri itiraz edebilir. İtiraz için ise özel bir süre öngörülmemiştir. Değerleme raporu alınması için açılan bu davanın çekişmesiz yargı işi olması nedeniyle Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 387. Maddesinin kıyasen uygulanarak 2 haftalık bir itiraz süresi olacağı kimi yazarlar tarafından kabul edilmektedir.

Hazırlanan raporu mahkemenin onaylaması halinde ise buna ilişkin herhangi bir itiraz veya başvuru yolu düzenlenmemiş olduğundan rapor kesinleşir.

5. Taşınmazların Aynı Sermaye Olarak Konulması

Taşınmazların anonim şirkete aynı sermaye olarak konulabilmesi için öncelikle üzerlerinde haciz, tedbir veya sınırlı aynı hak bulunmaması gerekir. TTK m. 342'de öngörülen bu koşul, sermayenin korunması ilkesinin bir yansımasıdır ve uygulamada ticaret sicili müdürlükleri tarafından "sınırlama bulunmadığına" ilişkin belge talep edilerek denetlenir.

Yani uygulamada taşınmazların aynı sermaye olarak gösterilmesi için ticaret sicil memurları tarafından; değerlendirme raporu, tapuya şerh verildiğine ilişkin belge ve taşınmaz üzerinde herhangi bir sınırlama olmadığına ilişkin belge talep edilmektedir.

Öğretide ise ipotekli taşınmazların sermaye olarak kabul edilmesine ilişkin görüşler bulunmaktadır. Özellikle; ipotek bedelinin taşınmazın değerinden pek aşağı olması halinde dahi bu taşınmazların aynı sermaye olarak kabul edilmemesi eleştirilmiş ve kimi yargı kararlarında da ipotekli taşınmazların aynı sermaye olarak kabul edilebileceğine hükmedilmiştir. Ancak bu durum yukarıda da belirttiğimiz üzere tapu sicil müdürlüklerinin güncel uygulaması nedeniyle pratikte mümkün değildir.

Son olarak; TTK m.128/3'te açıkça belirtildiği üzere taşınmazların aynı sermaye olarak gösterilmesinin taşınmazların devrinde resmi şekil şartı kuralının bir istisnası olduğunu belirtmek gerekir. Şirket, aynı sermaye olarak gösterilen taşınmazın tapu veya noterde yapılmış bir resmi devir sözleşmesi olmaksızın kendi adına tescilini talep edebilmektedir.

6. Fikri Mülkiyet Haklarının Aynı Sermaye Olarak Konulması

Fikri mülkiyet haklarının günümüzde bir ekonomik değer teşkil ettikleri şüphesiz olmakla birlikte TTK bağlamında aynı sermaye olarak şirkete taahhüt edilebilmeleri için ilgili özel sicile tescil edilmiş olmaları gerekmektedir.

Bununla birlikte; bu hakların soyut nitelikleri ve ekonomik değerlerinin her somut olayda değişiklik göstermesi nedeniyle parasal karşılıklarının tespiti özel bir değerlendirmeyi gerektirir. Bu nedenle mahkeme tarafından atanacak olan bilirkişilerin hazırlayacakları değerlendirme raporunda; yalnızca parasal karşılığının tespitinden ziyade fikri mülkiyet hakkının aynı sermaye olarak getirilmeye uygun olup olmadığı da açıklanmalıdır. Hazırlanacak olan değerlendirme raporuna ilişkin olarak; Avrupa Komisyonu Fikri Mülkiyet Haklarının Değerlemesine İlişkin Uzman Grubu'nun 29 Kasım 2013 tarihli Nihai Raporu önemlidir.

Ayrıca kurucular beyannamesinde aynı sermaye olarak getirilen fikri mülkiyet hakkının gerekliliği ve şirkete sağlayacağı yararlarla ilişkin gerekçeli beyanlara yer verilmelidir.

7. Alacak Haklarının Aynı Sermaye Olarak Konulması

Alacak hakları anonim şirketlerde aynı sermaye olarak konulabilir. Ancak dikkat etmek gerekir ki henüz vadesi gelmemiş olan alacaklar sermaye olamaz. Ayrıca kural olarak şirket, alacağı tahsil etmedikçe pay sahibi sermaye taahhüdünü yerine getirmiş sayılmaz ve sermaye koyma borcundan kurtulamaz.

Bu noktada; özellikle sermaye arttırmalarında pay sahibinin şirketten olan alacaklarını şirkete sermaye olarak koyup koyamayacağı akla gelebilecektir. Yerleşik uygulama, pay sahibinin şirketten olan alacaklarını sermaye koyma borcu ile takas ederek sermaye olarak koyabileceği yönündedir. Bu şekilde konulan sermayenin nakdi sermaye mi aynı sermaye mi olduğu ise öğretide tartışmalıdır.

8. Kanuna Karşı Hile: Düzenlemenin Amacı ve Kapsamı

Anonim şirketlere aynı sermaye konulmasını ele aldığımız bu bültenimizde son olarak; TTK m. 356'da düzenlenen ve Kanuna Karşı Hile olarak adlandırılan işlemlerden de bahsetmek yerinde olacaktır.

Bu düzenleme ile; şirket kuruluşunda aynı sermaye konulması için gerekli olan bilirkişi raporu atlanarak şirkete sermaye aktarımı amacıyla yapılan işlemlerinin engellenmesi amaçlanmıştır.

Bu kapsamda; şirketin tescilinden itibaren iki yıl içinde, sermayenin %10'unu aşan bedelle bir ayın veya işletme devralınması ya da kiralanması hâlinde bu işlemin geçerli olabilmesi için genel kurulda onaylanması ve ticaret sicil gazetesinde tescili zorunlu tutulmuştur. Ancak şirketin işletme konusu ile ilgili veya cebri icra yoluyla iktisap edilen işletme ve ayınlar bu zorunluluğun dışında tutulmuştur.

Böylece; aslında olmayan bir değer üzerinden şirkete sermaye aktarımı yapılarak şirket sermayesinin yapay olarak şişirilmesi engellenmiş hem alacaklılar hem de diğer pay sahiplerinin korunması amaçlanmıştır.

Sonuç

Anonim şirketlerde aynı sermaye konulması, Türk Ticaret Kanunu'nda özellikle sermayenin korunması ilkesi kapsamında sıkı prosedürlere bağlanmış bir işlemdir. Bu kapsamda Kanuni düzenlemeler doğrultusunda gerekli prosedürler yerine getirilerek paradan başka malvarlığı unsurlarının şirkete devri yoluyla pay sahiplerinin sermaye koyma taahhütleri yerine getirilebilir.

